

Dagens HSA-katalog

BILAGA 1

Strategiutredning för framtidssäkrad utveckling av Ineras katalogtjänst, inklusive HSA-katalogen, som en del i den nationella säkerhetsinfrastrukturen

Innehåll

1	DAGENS HSA-KATALOG	2
1.1	KORT HISTORISK ÖVERFLYGNING OCH BAKGRUND	2
1.2	MER OM HSA OCH NY TEKNISK PLATTFORM	4
2	REFERENSER	4

1 Dagens HSA-katalog

Detta dokument är en bilaga till huvudrapporten ”Framtidens katalogtjänst - Strategiutredning för framtidssäkrad utveckling av Ineras katalogtjänst, inklusive HSA-katalogen, som en del i den nationella säkerhetsinfrastrukturen”.

Här fördjupas beskrivning av nuvarande lösning med dagens behov.

1.1 Kort historisk översikt och bakgrund

Katalogtjänst HSA¹ har funnits sedan 1990-talet och utgör sedan 2006 en viktig grundfunktionalitet inom nationell e-hälsa. Katalogtjänsten tillhandahåller den behörighetsgrundande information som krävs för att säkerställa att rätt personer får åtkomst till rätt patientdata över tid. Informationen i HSA förvaltas av respektive ansluten organisation, som ansvarar för att informationen i katalogen hålls korrekt över tid.

Det är inte bara behörighetsgrundande information som hanteras i dagens HSA. Ett annat viktigt användningsområde är underlag för vårdsökningar av olika slag. Detta användningsområde har varit aktuellt sedan lanseringen av Stockholms läns landstings tjänst Vårdguiden 2001, och i synnerhet sedan lanseringen av den nationella motsvarigheten Hitta och jämför vård på 1177.se 2011.

För att säkerställa korrektheten i informationen finns ett regelverk, [HSA-policy](#), som varje ansluten organisation förbundit sig till att följa. I policyn och dess bilagor beskrivs inte bara att – utan också hur – organisationerna ska säkerställa att deras information hålls aktuell och blir användbar i nationella tjänster. Såväl HSA-policyn som dess bilagor, till exempel informationsspecifikation och schema, förvaltas aktivt. Detta innebär att nya krav som tillkommer över tid också inkorporeras i regelverket. Som exempel på senare tid kan nämnas anpassningen till EU:s dataskyddsförordning, GDPR, som trädde i kraft i maj 2018, men också

¹ HSA stod ursprungligen för Hälso- och sjukvårdens adressregister. Då katalogtjänsten emellertid utvecklats till att omfatta mer än hälso- och sjukvård och därtill blivit betydligt mer än ett adressregister har uttydningen av förkortningen sedan mitten på 2000-talet slutat att användas. Förkortningen behålls emellertid för att den ansågs så väl etablerad.

önskemål från anslutna organisationer om nya informationsmängder i samband med införandet av nya it-stöd i verksamheten samt behov av förtydliganden för att kunna skapa en bättre semantisk interoperabilitet².

Från början utgjordes HSA nationellt endast av det gemensamma regelverket samt ett tekniskt stöd som möjliggjorde för anslutna organisationer att ställa frågor till och få svar från andra anslutna organisationer baserat på informationen i lokalt driftade och förvaldade kataloger (så kallade externkataloger). 2008 etablerades dock det nationella ”kataloghotellet”, där anslutna organisationer också tekniskt kunde förvara den information man ville tillgängliggöra för nationella sökningar. Parallellt med detta etablerades också stöd för administration av HSA-information direkt i kataloghotellet samt ett standardiserat gränssnitt (WebService) för sökningar mot katalogen.

Genom åren har fler och fler aktörer inom svensk vård och omsorg (främst vårdgivare) anslutit sig till HSA. Samtliga kommuner anslöt under åren 2010–2012, främst utifrån att hanteringen av dosläkemedel styrdes om till en säkerhetslösning med HSA som källa för den behörighetsgrundande informationen. Just i och med anslutningen av kommunerna växte behovet av och kraven på ett bra administrativt stöd, eftersom de flesta kommuner valde att administrera nödvändig HSA-information direkt i kataloghotellet. Också de privata vårdgivare som finns representerade i HSA har blivit fler under åren, även om det stora flertalet är anslutna via HSA-ombud som regelmässigt och praktiskt ansvarar för vårdgivarnas information i HSA.

Parallellt med att fler vårdgivare anslutit sig har även antalet tjänster som använder informationen i HSA ökat. Per idag har 31 nationella tjänster en direktanslutning till HSA (se [översiktsbild](#)). Inberäknat tjänster anslutna till någon av de IdP:er³ som använder HSA som källa för behörighetsgrundande information samt lokala och regionala tjänster som hämtar information från nationella HSA rör det sig om ett hundratal tjänster som är beroende av HSA för att fungera. Flera av dessa, till exempel den nationella patientöversikten NPÖ, är kritiska för framför allt hälso- och sjukvården. För att möta utökade krav på tillgänglighet och prestanda från dessa tjänster avvecklades samtliga externkataloger under åren 2011–2013, och sedan dess finns all HSA-information samlad i kataloghotellet, som därmed kunde betraktas som en enda nationell HSA-katalog.

² Semantisk interoperabilitet handlar om att både människor och system ska förstå varandra, att mena och mäta samma sak. Det betyder att informationen som delas måste vara entydig och strukturerad på ett sätt, så att både sändare och mottagare har en gemensam förståelse av sammanhang och innehåll. [källa: Socialstyrelsen]

³ IdP = Identity provider. Ansvarar för autentisering av användare och utfärdar identitetsbevis [Källa: Wiki]

1.2 Mer om HSA och ny teknisk plattform

Mer information om HSA finns på www.inera.se/hsa. Det finns också en utökad nulägesbeskrivning framtagen inom ramen för projektet Ny teknisk plattform för Katalogtjänst HSA [R1]. För information om aktuell kravställning på plattformen hänvisas till bilaga 3.

2 Referenser

Ref.	Namn	Publicerad
[R1]	Nulägesbeskrivning Katalogtjänst HSA (daterad 2016-11-14)	Intern Confluence, kan vid behov erhållas via Ineras Kundservice och HSA Förvaltning